

Mötesanteckningar - Möte i ROS arbetsgruppen för metod- och kvalitetsfrågor (MoK), 2025-12-03

Närvarande:

Deltagare på plats:

Johan Samuelsson	Konjunkturinstitutet
Anders Ledberg	Socialstyrelsen
Petra Sundlöf	Socialstyrelsen
Jonas Dahlgren	Sveriges lantbruksuniversitet
Henrik Petterson	Trafikanalys
Anna Törneke	Universitetskanslersämbetet
Jenny Börlin	Folkhälsomyndigheten
Fredrik Junkka	Tillväxtverket
Torbjörn Lindquist	Konjunkturinstitutet
Mia Kling	SCB
Heather Bergdahl	SCB
Sabri Danesh	SCB
Markus Ridhagen	SCB
Petter Ehn Wingårdh	SCB

Deltagare på länk:

Jonas Larsson	CSN
Peter Engberg	CSN
Anders Grönvall	Jordbruksverket
Andreas Petersson	Kulturanalys
Linn Christiansen	Skogsstyrelsen
Maria Bach Harrem	Riksgälden

Laget runt med aktuella frågor på SAM

Nedan finns skriftliga sammanfattningar från de SAM som skickat in.

Socialstyrelsen:

På Socialstyrelsen förbereder vi oss för att börja samla in uppgifter från primärvården till Patientregistret. Det innebär en omfattande utökning av vår

uppgiftsinsamling. Förberedande arbete pågår också för att kunna skapa ett helt nytt register med uppgifter om rekvisitionsläkemedel.

Vi arbetar sedan en tid tillbaka även med uppdrag om att samla in väntetidsdata från vården. En helt ny nationell väntetidsdatabas ska byggas upp. Uppgifter om tex väntetider till olika typer av vård och antal vårdplatser kommer att samlas in.

Jordbruksverket:

På Jordbruksverket väntar vi på att en ny GD ska utses. Kommer troligtvis bli klart före jul.

På Statistikenheten är det som vanligt stort fokus på våra två stora produkter:

1. Den Jordbruksekonomiska undersökningen ska på EU-nivå gå från FADN (Food Accountacy Data Network) till FSDN (Food Sustainability Data Network). I praktiken innebär det att vi kommer att samla in betydligt mer information på de jordbrukare som är inkluderade i denna undersökning (ca 1000 st). Den tidigare ekonomiska dimensionen har nu kompletterats med sociala frågeställningar och miljöfrågeställningar. Extremt mycket mer omfattande. Nu arbetas det med att sätta nya IT-system, fundera på datainsamling och vad som går att hämta från register eller på annat sätt mm. Och att tolka EU:s förordning.
2. Strukturundersökningen. Genomförs som en totalundersökning 3 gånger på 10 år. Nästa år är det dags. Bygger också på EU-krav. 55 000–60 000 jordbrukare kommer att inkluderas här där arbetar med datainsamling utifrån tre perspektiv, direktinsamling från jordbrukarna (enkät), registerdata samt olika modeller. Förberedelserna är på gång med interna föreskrifter, sätta digitala enkäter, tolka EU:s förordning samt anställa tillfällig personal mm.

Utöver det så håller vi på att ta över Vattenbruksstatistik från SCB. En del arbete med själva övertagandet. Vi jobbar också med en del utvecklingsarbeten, bland annat vill vi försöka utveckla våra Skördeprognoser, dels för att göra dem bättre men kanske också för att möjliggöra prognoser vid senare datum än vad vi gör nu.

Konjunkturinstitutet:

Konjunkturinstitutet har tre stora punkter. Den första är att vi gjort företagsundersökningen till officiell statistik och nu undersöker vi möjligheten och konsekvenserna av att göra undersökningen obligatorisk. En av delarna vi tittar på är om det går att göra den obligatorisk enbart för stora företag.

Den andra är SNI-omläggningen. Under 2026 kommer vi göra dubbla urval för att kunna utveckla systemen, så att de kan ta hand om flera olika SNI-versioner på rätt sätt.

Den tredje punkten är att vi tittar på när vi kan gå över till PXWeb 2.0

Trafikanalys:

Regeringen har beslutat att Trafikanalys avvecklas och inordnas i Tillväxtanalys från och med 1/1-2027. Vi har fått ett formellt regeringsuppdrag att genomföra överflyttningen 2/12-2025, Uppdrag till Trafikanalys att förbereda överföring av uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser samt förbereda avveckling av Trafikanalys - Regeringen.se. Regeringen har i Budgetpropositionen 2026 också avsatt extra medel för att modernisera och digitalisera Trafikanalys statistikframställning, framför allt i syfte att bibehålla och öka kvaliteten men även utifrån ett förenklingsperspektiv. Trafikanalys fortsätter att titta på data från uppkopplade fordon, hur vi kan få tillgång till och använda det för statistikändamål. Vi ska även titta på möjligheten att hämta info om körsträckor för nyregistrerade bilar via webscraping. Vi kommer eventuellt ha ett samarbete med Trafikverket om inköp av mobildata från operatören 3, delvis lite andra data än de vi redan använt från Telia, möjligen även för att fånga långväga resande.

Vi utreder möjligheten att införa digitala brevlådor för kommunikation med uppgiftslämnare. Vi har börjat titta på RVU fortsätter med Lastbilsundersökningen som riktar sig till åkerierna. Trafikanalys vill ta del av erfarenheter från andra SAM kring standarder och lösningar. Trafikanalys har påverkats av att många telefonuppgifter har försvunnit på kort tid i FDB. Det har försvårat kontakterna med företagen. Trafikanalys ser nu över ändamål med anledning av nya statistikområden mm. Trafikanalys har nya myndighetsrutiner för att formulera ändamål med avseende på detta.

Folkhälsomyndigheten:

- Officiell statistik – publicerat de 2 produkter vi har detta år. Ny enhet som bland annat ansvarar för:
 - att kraftsamla kring systematiskt kvalitetsarbete (främst inom surveyundersökningar)
 - arbetat med alternativa insamlingsmetoder
- Migrering från SAS till R för vår surveyundersökning Nationella folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor?
- Håller på att ta fram en datastrategi för myndigheten
- Myndigheten saknar idag ett samlat systemstöd för att beskriva, hitta och beställa data. Projektet metadatakatalog har under våren 2025 gjort en upphandling av experter på metadataimplementering. Konsult-teamet har tillsammans med intern projektledning under hösten gjort en kartläggning av databeställningsprocessen och identifierat verksamhetsutmaningar. Under våren ska kravspecifikation för beställningssystem och stöd för metadatahantering tas fram, planerad upphandling av systemstöd höst 2026.

Sådant systemstöd ser vi kommer bidra till högre datakvalitet, ökad tillgång till våra hälsodata för olika målgrupper och möjlighet att lättare följa olika gruppers hälsa och bestämningsfaktorer för hälsa, för olika ändamål såsom forskning, beslutsfattande och övervakning.

UKÄ:

- UKÄ kommer under 2026 ha en ny statistikprodukt. Den 27 maj publiceras statistik om etablering på arbetsmarknaden efter högskolestudier på grundnivå och avancerad nivå för första gången som officiell statistik.
- Den förstudie som undersökt möjligheterna att ersätta vår nuvarande statistikdatabas med PxWeb 2.0 är slutförd. Rekommendationen från förstudien är att införa PxWeb, men pga. ett ansträngt ekonomiskt läge på myndigheten är det oklart när en övergång till PxWeb kan ske.
- Flera kvalitetsstudier har genomförts eller genomförs just nu på UKÄ. Det handlar bland annat en kvalitetsstudie där vi ser över definition och mått på utländska doktorander och en kvalitetsstudie av registeruppgift om medborgarskap i statistik om högskolans forskning. Den senare kvalitetsstudien resulterar i att vi kommer att ändra metoden något och implementera den i den officiella statistiken 2026.
- Det användarråd för utbildningsstatistik som UKÄ haft tillsammans med SCB, Skolverket och CSN kommer att avslutas.

Skolverket:

- En gammal nyhet är Skolverkets statistikdatabas som bygger på Px har lanserats. Där finns nu statistik gällande Kommunala jämförelsetal och Underlag för analys inom det nationella kvalitetssystemet. Det finns planer på att utreda om mer av statistiken ska migrera till Statistikdatabasen/Px. [Statistikdatabasen - välj tabell](#)
- Myndigheten redovisade ett regeringsuppdrag om bättre uppföljning av elever med funktionsnedsättning. I den pekade vi ut att om en sådan ska genomföras så behöver en förändring göras i bilagan till förordningen (2001:100) om den officiella statistiken så att Skolverket får möjligheter att behandla personuppgifter som avser hälsa för samtliga skolformer. I dag har Skolverket endast stöd i denna förordning för att behandla hälsovariabler som rör skolgången i de anpassade skolformerna och specialskolan. [Uppföljning av elever med funktionsnedsättning - Skolverket](#)

Mycket i den officiella statistiken tuffar på som vanligt.

- Myndigheten har under november släppt stora statistikprodukter kring betyg och nationella prov. [Statistik om förskola och skola - Skolverket](#)

- "15e oktober" insamling är i gång hos SCB som ju innehåller mycket av vår våra skoluppgifter som inte är betyg- och provresultat.
- Statistikenheterna har på sistone haft olika samverkansmöten med Skolinspektionen och Malmö och Nacka kommun gällande hur de använder vår statistik och vad de ser kan utvecklas.
- Skolverket har valt att "pricka" statistik om lärarbehörighet som baseras på färre än 3 datapunkter. Från och med läsåret 2024/25 redovisas ingen statistik som baseras på färre än 3 st heltidstjänster för lärare. [Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning - Skolverket](#)

SCB:

- Regeringen presenterade i ett pressmeddelande den 10 september en satsning på AI. SCB och Digg får ett uppdrag att förbereda en dataförvaltarroll (data steward). I denna roll kan även data för andra ändamål än statistik ingå. Dock får utökningen av rollen inte ske på bekostnad av statistikrollen och förtroendet för officiell statistik. Uppdraget är i linje med det förslag som SCB gav i sitt remissvar till AI-kommissionen tidigare i år.
[Regeringens pressmeddelande](#)
[Remiss SOU 2025:12 AI-kommissionens Färdplan för Sverige - Regeringen.se](#)
- Journal of Official Statistics (JOS) är en referentgranskad internationell vetenskaplig tidskrift som publiceras av statistikmyndigheten SCB sedan 1985. Tidskriften kommer ut med fyra nummer per år. JOS publicerar aktuella forskningsartiklar om undersökningsmetodik och andra aspekter av produktion av officiell statistik. Septemhernumret 2025 är publicerat. Temanumret handlar om JOS fyrtioårsjubileum med titeln: "Future Research Needs in the New Era of Official Statistics", se mer [här](#).
- Precis som under våren, då SCB bjöd in till två korta analysseminarier på tema statistisk inferens respektive konfidensintervall, hålls två seminarier som var öppna för övriga SAM under hösten. Temat var: regressionsanalys: på registerdata (2 okt) respektive på surveydata (6 nov). Syftet med seminarierna, som är en halvtimme långa och helt digitala via Skype, är att introducera ett ämne kopplat till analys snarare än att gå på djupet.
- SCB arrangerade Demokratidagen 3 okt 2025.
- SCB arrangerade Statistikdagen 20 okt 2025.
- SCB använder sedan 2011 utvärderingsinsatsen ASPIRE (A System for Product Improvement, Review and Evaluation) för att, med stöd av

externa experter, granska och förbättra utvalda statistikprodukter med avseende på kvalitetskomponenten Tillförlitlighet. Under 2025 genomfördes granskades följande produkter: Ekonomisk statistik på kvartal, Forskning och utveckling i Sverige, Befolkningens utbildning och utbildningsregistret, Undersökningen om levnadsförhållanden

Förutom produktspecifika rekommendationer, baserat på de fyra utvärderade produkterna lämnade det externa expertteamet i sin rapport ett antal generella rekommendationer till SCB inom följande områden:

- Vidareutveckling av statistiskt ledarskap
- Ökad intern analys med fokus på kvalitetsstudier
- Fler externa analyser
- Tvärsektoriella samhällsfrågor inom socialstatistik analys
- Bättre uppföljning av bortfall

Länk till ASPIRE-2025 rapport: [A Thirteenth Application of ASPIRE for Statistics Sweden, October 2, 2025](#)

Lägesbild kring AI -Erfarenheter, utmaningar och samverkansmöjligheter

Laget runt där alla närvarande SAM berättade om sitt AI*-arbete utifrån nedanstående frågor som var utskickade i förväg. I anteckningarna finns en skriftlig sammanfattning som de SAM som skickat in det. Mötestiden räckte inte till för diskussion, fortsättningen följer på den kommande MoK-mötet.

1. Använder din myndighet AI* idag?
 - Till vad använder din myndighet AI? Används AI i produktionen av officiell statistik?
2. Hur bedrivs och styrs din myndighets AI-arbete?
 - Har ni en grupp med ett utpekat ansvar för AI-arbetet? Har ni tagit fram styrdokument för AI?
 - Vilka verktyg/program använder för ert AI-arbete?
3. Är det några särskilda utmaningar din myndighet ser kopplat till AI?
 - Något speciellt kopplat till statistikproduktionen?
 - Hur ser kvalitetsarbetet ut när AI används i respektive utanför statistikproduktionen?

*På MoK-mötet kommer vi att prata om AI-begreppet som att det inkluderar både bred AI (t.ex. stora språkmodeller) och smal AI (t.ex. maskininlärningsmodeller utvecklade för en specifik uppgift).

Socialstyrelsen:

1. Ja, delvis! AI får idag användas på följande sätt:
 - a. För att hitta, sammanställa, bearbeta och analysera öppen och offentlig information.
 - b. För att skapa utkast till texter
 - c. För att skapa bilder. Görs utifrån textbeskrivningar (AI-genererade bilder).
 - d. För att söka och sammanställa information ur egna dokument
 - e. För ide generering genom öppna frågor
 - f. För att få hjälp i skrivprocesser
 - g. För transkribering, dvs omvandla tal till text.
 - h. Används ej i produktionen av officiell statistik ännu (ej tillåtet enligt myndighetens AI-policy).
2. En särskild grupp "AI-hubben" har ett övergripande ansvar för myndighetens AI-arbete. Sedan drygt ett år tillbaka finns även en AI-policy i form av ett dokument som reglerar AI-användningen. Myndigheten använder sig av RISE AI-lärplattform. Vår variant kallas för "RISE GPT" och innehåller fyra AI-baserade verktyg: chatt, skapa bilder, sökning och sammanställning av egna dokument samt transkribering. Varianten är GDPR-säker.
3. En "utmaning" är att så pass mycket ansvar ligger på den enskilde medarbetaren. Exempelvis att i alla lägen säkerställa att AI används med försiktighet och i enlighet med våra riktlinjer och gällande lagstiftning. Det innebär att vi särskilt måste beakta sådant som informationssäkerhet, integritet, upphovsrätt, opartiskhet och skyddet för behandling av personuppgifter.
Det vi pratat om på våra enheter handlar mycket om att resultat från AI måste alltid kritiskt granskas och kontrolleras innan de används, tex i en statistikpublicering. Vi kan ju bara hoppas att alla medarbetare är noggranna med att verkligen göra detta.
Oklart, förstår inte riktigt frågan. I myndighetens AI-policy ? AI används ej i statistikproduktionen.

Jordbruksverket:

1. Myndigheten har tagit fram en egen AI-assistent (Ragnar), alltså en egen ChatGPT. Den funkar som andra AI-verktyg som gör att man kan ställa frågor. Det stora syftet med ett eget verktyg är säkerheten. Man kan ladda upp egna data eller dokument och konversationer lagras säkert och kan bara ses av den som ställer frågan. I produktionen av officiell statistik så används nog AI mest för närvarande för att utveckla texter. Vi håller dock på att titta på olika maskininlärningsmetoder för att utveckla våra

Skördeprognoser. Det är dock ett långsamt arbete som har en viss inlärningsprocess.

2. Grupp med utpekad ansvar för AI? På myndighetsnivå finns en speciell AI-grupp med ett utpekad ansvar att bevaka frågan med personer från hela verksamheten (dock inte Statistikenheten). Jag tror inte det finns ett rent Styrdokument för AI-arbetet men det ligger nog inkluderat i andra styrdokument. Det finns också ett dokument som man kallar "Jordbruksverkets strategiska inriktning för artificiell intelligens", vilket kanske kan översättas till ett Styrdokument.
På Statistikenheten har vi en Metodgrupp som har övergripande ansvar för AI-arbetet i statistikverksamheten. I dagsläget handlar det mest om att omvärldsspana och egentligen samla information om hur vi skulle kunna använda AI i vår statistikproduktion. Frånsett vissa korta test vad gäller Skördeprognosen så har vi inte gjort så mycket konkret.
Vilka verktyg vi använder? – Vår egen AI-assistent "Ragnar" för texttolkning och generella AI-frågor. Annars finns det delar i SAS som vi har testat (LASSO tror jag en metod heter) eller R (som vi håller på att långsamt gå över till).
3. På myndigheten har nog säkerhetsfrågan varit ganska central. I övrigt har jag dålig koll. På Statistikenheten så är väl utmaningen att kunskapsnivån är ganska låg på området. Det finns en inlärningsprocess som vi är i början av. Men bara att se vilka möjligheter som finns är en utmaning. Vad gäller kvalitetsarbetet så har vi ju inte kommit så långt så där har vi nog inget svar.

Sveriges lantbruksuniversitet

1. AI används till kvalitetsgranskning och automatiserade kontroller av inmätta data. AI används på test-nivå för att snabba upp kodning och dokumentation av kod samt i uppstart för produktionen av viktiga preliminära data för rapporteringsuppdrag vid samarbetning av fältregistrerade data och data från fjärranalys, geodata, mm.
2. Vid SLU handlar mycket om AI-arbete i undervisning och forskning och några riktade sidor har tagits fram för att vägleda kring AI i högre utbildning. SLU har också nyligen haft kick-off för sitt samarbete med AI Sweden. Allt arbete med AI på SLU bekostas i dagsläget av individuella projekt och individers personliga AI-konton. Vid Skogsfakulteten planeras införande av ett beräkningscenter med planer att anställa personal som ska jobba med AI och med kopplingar till KAW AI-satsning vid Linköpingsuniversitet. Dessa delar är inriktade mot SLU:s arbete kring forskning och undervisning och de Skogliga fältförsöksparkerna. Det finns också tankar på att inkludera data från fortlöpande miljöanalys. SLU Riksskogstaxeringen, inom ramen för SLU, är en inventering inom ramen för den verksamheten. Vår roll är att mäta samma sak på samma sätt och lägga grunden för fortsatta analyser och datakurerande. Hur vårt ansvar

som statistikansvarig myndighet passar in i den framväxande organisationen vet vi inte.

Vi har arbetat med chatGPT, Python Keras, PyTorch.

3. statistikproduktion inte ingår som en del av myndighetens planering – vi är en inventering inom fortlöpande miljöanalys med en mängd "påbyggnadsprojekt" – Markinventering, Riktade inventeringar NILS/THUF, Produktion av Skogliga grunddata, Skogliga Hållbarhetsanalyser, mm. och som sådan vet vi att andras verksamheter är beroende av fortsatta "grunddata", men vi är beroende av väldigt starkt konstruktivt samarbete och bidrag av medel från NV, SKS för alla påbyggnadsprojekt. Det är svårt att förflytta ett sådant "nätverk" inom ramen för en forskande organisation där all utveckling SKA ske via forskarinitiativ (som gör allt arbete och forskningsansökningar för sin egen karriär, eller intresse). Det finns alltså väldigt lite "frihetsgrader" eller möjligheter till förflyttningar av vår verksamhet utan extensiv kommunikation med omvärlden – något som vi inte "är med på" eftersom det sker via andra och vår roll är "fortsätt" (tills någon säger att det inte funkar). Vi kan konstatera att utvecklingen går så snabbt så att det är svårt att hinna med. Förändringarna kring AI är stora och genomgripande. Reglering och hamna i bakvattnet eller fri användning och ta de risker som finns med det är den centrala frågan utöver juridiska svårigheter kring data och molntjänster, etc.
- Stora möjligheter att samla in mer objektiva data eller inkludera fler variabler i statistikproduktionen, men incitament för Foma-påbyggnadsprogram (MI, THUF, LULUCF, SHA, Skogliga grunddata, mfl) saknas – varför skulle IVL skicka tillbaka information om deras analyser till oss – de vill ju ha "sitt data", Mark och Miljö vill ha "sitt data". Vad som är "mitt/vårt" data blir allt mer otydligt – särskilt som frågorna kring skogen blir allt hetare och bredare. Samarbete kring hjälpdata (satellit, geodata, mm) måste ske via forskningsprojekt på vår myndighet och förvaltning av stora dataset ligger på andra myndigheter (NMD, Skogliga grunddata, mm). Vi skulle kunna använda flygfoton från Lantmäteriet och laserscanningsdata i större utsträckning för att förbättra statistikproduktionen – men det är inte SLU:s roll. Är det vår?
- Vi använder AI på många viktiga mått i datainsamlingen, de modellerna byter ut tidigare granskningar med liknande traditionella modeller – flaggar för orimliga värden etc. Vi tror inte att de har lett till någon förändring i data, men hoppas att datainsamlingen har kunnat snabbas upp. För LULUCF har vi också med hjälp av fältdata och satellitdata byggt modeller för prediktion av data för "mellanliggande år". Detta är ett arbete under utvärdering och under utveckling, men för preliminär statistik ser det ut att vara möjligt att göra operationellt. Vi ser också stor potential att fortsätta och utveckla en statistikredovisning med högre aktualitet.

Geodataplattform med tillgång till data från Lantmäteriet och om man beslutar att ladda ned nationella data via Rymdstyrelsen vore kanon för att vidareutveckla vår statistikproduktion.

CSN

När det gäller utvecklingen av vår officiella statistik, så vill vi förbättra och förenkla för användaren att hitta rätt och få fram visualiseringar. Nytt är att vi numera har SoS-statistik om nyttjande, alltså andelen med studiestöd bland samtliga studerande. Vi kämpar just nu annars med att få till de system som följer upp omställningsstudiestödet (som infördes 2023).

Om A.I.-användning på CSN:

- CSN använder inte A.I i samband med produktionen av officiell statistik. Vi använder dock A.I för bland annat översättningar och som kodningshjälp.
- En A.I-modell har tränats upp för att med hjälp av historiska data ta fram ett urval personer som riskerar att tjäna mer än det så kallade fribeloppet för studiemedel. Dessa personer får en påminnelse om fribeloppet och att de kan bli återbetalningsskyldiga.
- CSN använder även vissa A.I-drivna prediktiva kontroller, som gör att fler ärenden som rör felaktiga utbetalningar och misstanke om bidragsbrott kan hittas.
- Det pågår vissa diskussioner kring hur vi får och hur vi inte får använda chatbotar i arbetet. Än så länge får vi inte använda inloggat läge i sådana tjänster.
- CSN har en grupp med ett mindre antal medarbetare som arbetar med utvecklingen av A.I. Riktlinjer och information finns tillgängligt på vårt intranät. Där finns också rekommendationer om olika online-utbildningar.

Skolverket:

AI-erfarenheter – ett arbete med att ta fram interna riktlinjer för anställda på analysavdelningen gällande hur generativ AI får/kan användas och vilken typ av information som kan laddas upp i chatgpt / skolverkets gpt.

Konjunkturinstitutet:

Vi använder framför allt AI till översättning, språkgranskning, kodskrivande och Machine Learning i prognosarbetet. Dessutom har vi läst in gamla publikationer i CoPilot och kan ställa frågor där vi får svar som inkluderar information från dessa.

Vi har ingen grupp som jobbar med AI. Vi använder både chatgpt och copilot. Det är bara i copilot vi har licenser, men det är tillåtet att använda privat konto i chatgpt.

Det finns många utmaningar när det gäller att använda generativ AI. Den stora är att som du promptar får du svar, det är viktigt att skriva prompten rätt för att få ut användbara resultat. Översättningen missar ibland term-ordlistan vi har, så det är

viktigt med granskning. AI vill också alltid ge ett svar, så om den inte har korrekt information så hallucinerar den och hittar på.

Folkhälsomyndigheten:

Använder din myndighet AI* idag?

- Ja.

Till vad använder din myndighet AI?

- Informationsbearbetning, kommunikation och presentation, idéutveckling och strategi, automatisering och verktygsstöd (t.ex. bearbeta och analysera Excel-liknande data).

Används AI i produktionen av officiell statistik?

- Kan användas som hjälp att skriva kod, inte i övrigt i statistikproduktion.

Hur bedrivs och styrs din myndighets AI-arbete?

Har ni en grupp med ett utpekat ansvar för AI-arbetet?

- Fohm har en AI-strategi och AI-ambassadörer på avdelningsnivå.

Har ni tagit fram styrdokument för AI?

- Innan man får tillgång till vårt AI-verktyg behöver man ta AI-körkort (digitalt). Det finns riktlinjer och arbetsrutin för användning av AI. Fohm har olika råd och forum (Digitaliseringsråd, Forum för dataskydd och informationssäkerhet, Arkitekturrådet och Fohms AI-labb) där frågor kring AI kan tas upp vid behov.

Vilka verktyg/program använder för ert AI-arbete?

- Le Chat.

Är det några särskilda utmaningar din myndighet ser kopplat till AI?

- Hur vi säkerställer att vår AI-användning är förenlig med den statliga värdegrunden och följer AI-förordningen.
- Hur våra system säkras mot AI-relaterade cyberangrepp.
- Hur vi riggar vår IT-infrastruktur och arkitektur för skalbara AI-lösningar.
- Hur vi säkerställer resurser och kompetens för att utveckla, driftsätta och förvalta relevanta AI-lösningar

Något speciellt kopplat till statistikproduktionen?

- I nuläget finns inga beräkningar, omkodning o.s.v. som behöver göras med stöd av en modell, varken LLM/ML. Det kan snart bli aktuellt med ett pilotprojekt om AI-assisterad kodning som skulle kunna vara användbart även i sammanhanget officiell statistik.
- Generellt hur vi säkert kan behandla känsliga uppgifter. Detta behöver utvecklas/testas i AI-labbet.

Hur ser kvalitetsarbetet ut när AI används i respektive utanför statistikproduktionen?

- Ett exempel på kvalitetsarbete utanför statistikproduktionen. Fohm undersöker en process med kvalitetssäkra AI-assistenten som bistår i arbetet med att ta fram litteraturöversikter. Från sökstrategi till resultatextraktion och syntes.

Övrigt

- Miljöpåverkan att använda AI! Viktig att diskutera i sammanhanget.

UKÄ:

Det finns medarbetare på UKÄ som använder AI i sitt arbete. Det handlar bland annat om att använda AI som stöd vid programmering och förbättra språk och resonemang i rapporter. AI används väldigt begränsat i produktionen av officiell statistik. Användningen handlar om att vara ett stöd vid programmering.

UKÄ har inte en grupp med ansvar för AI-arbetet på UKÄ. Men vi har en pilotverksamhet som har tittat på en infrastruktur som gör det möjligt att använda generativa språkmodeller i en miljö utan att förlita sig på API-anrop till t.ex. ChatGPT eller några av de andra stora aktörerna som tillhandahåller generativa språkmodeller. Syftet med arbetet är att börja i liten skala och undersöka möjligheterna att förenkla arbetet med transkribering av ljudfiler (t.ex. podcasten ämbetet), eller vid översättning från svenska till engelska. På sikt är en målsättning att sätta upp och skräddarsy språkmodeller i miljön och tillgängliggöra (egna) transkriberings- och översättningsappar till samtliga medarbetare. Dock är det oklart om pilotverksamheten kommer att fortsätta 2026 mot bakgrund av det ansträngda ekonomiska läget på myndigheten.

Några medarbetare har en licens till ChatGPT.

På UKÄ finns det inget styrdokument för AI, men det finns viss efterfrågan från medarbetare om förhållningsregler/styrdokument för AI. Alldeles nyligen hölls ett seminarium om att använda AI-språkmodeller för utredningsarbete där alla på UKÄ var inbjudna. Ulf Waltré från Ekonomistyrningsverket berättade om erfarenheter om att använda AI som effektiviseringsverktyg.

Trafikanalys:

1. Använder din myndighet AI* idag?

- Till vad använder din myndighet AI?

Vi använder bara "bred AI" idag. Utvecklingen av AI-kompetens hos oss bygger mycket på individuella insatser och intresse. AI hjälper till vid analys av texter, textgenerering och översättning av texter. Vi använder AI för att sammanfatta och sammanställa stora mängder information. Vi har använt det för jämförande analyser mellan statliga utredningar och andra officiella rapporter. Vi använder det för att skapa bilder till presentationer samt som hjälp med att skriva rapporter. Andra användningsområden är omvärldsbevakning och strukturering av arbetsflöden. Vi har också använt det i analys av expertintervjuer i sk Delphistudier (fritextsvar). Vi har gjort försök att skapa agenter i Microsoft Copilot- och ChatGPT-miljöer.

- Används AI i produktionen av officiell statistik?

Ingen betydande användning av AI i dagens produktion av officiell statistik. Exempel på övrig statistikanvändning: Generering av förslag på texter för

beskrivningar och formulering av statistikens ändamål. Utveckling av imputeringsmetoder för nyregistrerade bilars körsträckor. Effektivisera programkod, men ej systematiskt.

2. Hur bedrivs och styrs din myndighets AI-arbete?

- Har ni en grupp med ett utpekat ansvar för AI-arbetet? Ja, ett AI-råd med representanter från de olika avdelningarna. AI-rådet leder arbetet, omvärldsbevakar och föreslår kompetensutveckling på området. Vi har nyligen beställt och fått en serie självstudie-videor som läggs upp på vårt intranät. Har ni tagit fram styrdokument för AI? Vi har en AI-policy med riktlinjer för användningen samt en AI-strategi i tre steg och ett mål till år 2030: "Full integration - steg 3. AI är brett implementerat och införlivat i stora delar av organisationen. Vi förfogar över tillräcklig kompetens för en säker och effektiv användning av AI."
- Vilka verktyg/program använder för ert AI-arbete? En handfull medarbetare har betalkonton på ChatGPT eller M365 Copilot, plus ett gemensamt betalkonto på ChatGPT som kan bokas i Outlook.

3. Är det några särskilda utmaningar din myndighet ser kopplat till AI?

- Något speciellt kopplat till statistikproduktionen? Framför allt kopplat till informationssäkerhet, men även att hitta metod/modell för storskalig implementering. Det saknas praxis och kompetens kring praktiska tillämpningar.
- Hur ser kvalitetsarbetet ut när AI används i respektive utanför statistikproduktionen? Det är varje användares ansvar att genomföra källgranskning, rimlighetsbedömning och transparens kring hur promptning gjorts etc. enligt AI-policyn: "Alla användare av AI och generativ AI inom myndigheten ska: Genomgå grundläggande utbildning i AI, etik, informationssäkerhet och dataskydd. Ha tagit del av den här policyn och tillämpa dess principer. Kritiskt granska allt AI-genererat innehåll innan det används, särskilt i externa sammanhang. Låta kollegor granska metodiken. Vår ordinarie interna kvalitetsgranskning kan behöva utökas med särskilt fokus på generativ AI. Se till att AI-genererat innehåll märks som sådant. I de fall externa konsulter är involverade i arbetet informera dem om våra riktlinjer och policy." När policyn skrevs i somras hade ungefär en fjärdedel av medarbetarna genomgått någon form av AI-utbildning. Vi har inte sedan dess undersökt hur många som tagit del av policyn eller strategin.

SCB

Använder din myndighet AI idag?

SCB använder AI i flera delar av verksamheten. Inom produktionen av officiell statistik används AI bland annat för kodning. Utöver tillämning av smal AI i statistikproduktionen används t.ex. **GitHub Copilot** som stöd för IT-utvecklare och **Copilot** finns tillgängligt för alla att använda i sitt arbete utifrån framtagna riktlinjer.

Hur bedrivs din myndighets AI-arbete?

Har ni en grupp med ett utpekat ansvar för AI-arbetet? Har ni tagit fram styrdokument för AI?

SCB har etablerat en organisation för AI-arbetet:

- **Styrning och riktlinjer** Det finns en övergripande AI-policy (finns tillgänglig på SCB.se). Dessutom finns ett riktlinjedokument som ger förutsättning att nyttja AI på ett säkert, kvalitetssäkert och juridiskt korrekt sätt. Det finns även råd för användningen av Copilot.
- **Organisatorisk struktur:** En specialiserad grupp tar fram AI-lösningar inom statistikproduktion (ML-gruppen), har hittills. En stödgrupp finns för att tillhandahålla AI-kompetens och stöd i godkännandeprocessen av AI-lösningar utanför statistikproduktionen.

Vilka verktyg/program använder för ert AI-arbete?

För smal AI används R och Python. Men även på SCB finns t.ex. **GitHub Copilot** som stöd för IT-utvecklare och Copilot för alla medarbetare.

Det är även godkänt att använda Onyxia/SPP Cloud för öppna data som den franska statistikbyrån tagit fram:

- Här finns det att läsa om vad Onyxia är för något och dokumentation om hur ett företag/myndighet sätter upp en egen instans: [Onyxia Datalab](#)
- Här finns en instans/plattform uppsatt av Insee. Det är en testmiljö för NSI:s där samtliga med NSI-mejl kan få behörighet att labba och testa miljön och funktionalitet: [Onyxia](#)

Är det några särskilda utmaningar din myndighet ser kopplat till AI?

Något speciellt kopplat till statistikproduktionen?

Utmaningar kopplat till bred AI, inte specifikt statistikproduktionen, är bland annat tekniska förutsättningar och kvalitetsfrågor. Tillgång till GPU-kapacitet och effektiva plattformar för ML-OPS är avgörande för att kunna utveckla och drifta AI-lösningar på ett hållbart sätt. Kvalitetsfrågor är centrala i AI-arbetet.

Kopplat till statistikproduktionen är en utmaning att säkerställa att våra data är AI-ready, dvs vi tillgängliggör data på ett sätt så att den används av språkmodeller.

Hur ser kvalitetsarbetet ut när AI används i respektive utanför statistikproduktionen?

För statistikproduktionen har vi en ML-process där formulering av kvalitetskrav är en del. För tillämpningar utanför statistikproduktionen finns inte ett formaliserat ramverk för kvalitet men kvalitetsfrågor är centrala vid införande av nya tillämpningar.

Övrig information från SCB

- SOS-Q 2025 rapport, den årliga workshopen för alla SAM hålls 4 februari. Inbjudan kommer per mejl.
- NFKU, Vid förra mötet i september beskrev Heather Bergdahl arbetet med Nationella fördjupade kvalitetsutvärderingar enligt målbilden (NFKU). I dagsläget är det oklart vad som händer med de tänkta utvärderingarna men en eventuellt pilotstudie planeras under hösten.

Utvärdering av mötet och avslutning

Mötet avslutas. Nästa möte är 4 februari i samband med workshopen om SOS-Q rapporten. Separat inbjudan har kommit via mejl.